

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 50.—
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge dežele i. Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **ogläse (inserte)** se plačuje od četrstopenjskega petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Št. 248.

Telefonska številka 65.

Celje, v ponedeljek, 31. oktobra 1910.

Čekovni račun 46.817.

Leto II.

Po volitvah na Hrvaškem.

Prva poročila o izidu volitev na Hrvaškem so si, kakor so naši cenjeni bralci razvideli iz sobotnega »Nar. Dnev.«, precej nasprotovala glede števila mandatov, katere so si pridobile posamezne stranke. Danes moremo priobčiti autentične številke na podlagi poročil iz zagrebških listov, včevši tudi že rezultate ožjih volitev v soboto. Koalicija je dobila relativno večino, namreč 36 mandatov, vlada 16 mandatov; združeni franko-furtimaši (kršćanski socijanci) 14 mandatov; Starčevićanci (Milinovci) 9 mandatov; seljačka stranka (pristaši Stipe Radiča) 8 mandatov; srbski radikali 1 mandat in povrh tega je izvoljen 1 divjak (Supilo). Danes se vrše še tri ožje volitve; vladni kandidati pridejo v ožjo volitev s po jednim frankovcem, radičevcem in koalicijoncem. Ako bo obveljalo izdano geslo, da se glasuje povsod skupno proti vladi, potem se bodo navedene skupine še pomnožile vsaka za jeden mandat.

Pri teh volitvah je prvokrat stopil v veljavo novi volilni zakon. Uplival je na volitve tako, da nobena stranka ni prav zadovoljna z rezultatom. — Prvo razočaranje je prineslo že število volilcev, koje ni naraslo na 250 temveč komaj na 195 tisoč. Resni hrvaški listi naglašajo, da je to dejstvo velike narodnogospodarske važnosti: pokazalo se je, da vlada v deželi splošno taka gospodarska mizerija, da število volilcev ni moglo doseči četrte milijona navzlic skrajno nizkemu cenzusu. Hrvaška je torej davčno slaba dežela. Kako zaostale so v gospodarstvu oziroma široke vrste hrvaškega naroda, kaže to, da imajo v 3 okrajih po cenzusu Nemci in Madžari v volilnih imenikih absolutno večino, dasi je domače prebivalstvo po številu glav v večini!

In vendar še ne kažejo te volitve, da bi prišlo v hrvaškem saboru do mirnega, stvarnega gospodarskega in socijalnega dela. Nasprotno, pri teh volitvah so se državnopravne stranke zopet okrepile. In sicer franko-furtimaši, ki si niso ničesar priborili v teh volitvah, temveč celo nazadovali. Židovski frankovci in zahrbtni furtimaši si niso mogli niti obdržati starih, trdnih svojih postojank; prišli so deloma v njih v ožje volitve, deloma pa so nasprotno manjšino tako silno narasle, da je izguba mandata le še vprašanje časa. Pač pa so se pomnožili milinovci in naravnost sijajno so izšli iz teh volitev Radičevci (seljačka stranka). Te tri skupine bodo tvorile v bodočem saboru takozvano državno-pravno manjšino, napram koaliciji in vladi, ki stojita na stališču, da je treba pogodbo Hrvaške z Ogersko priznati. To naziranje koalicije je vsekakor korak na bolje; vendar pa za sedaj v volitvah ni

zmagalo. Krivo bode v prvi vrsti pomanjkanje dobre strankine organizacije in — kakor bomo še govorili, pomanjkanje pravega volilnega gesla. — Med narodom je v teh volitvah največ delala seljačka stranka; ostale so zašle na ravno isto krivo pot, kakor mi slovenski naprednjaki, ki smo dolgo časa mislili, da morajo ljudje naše politične nauke in naša volilna »povelja« kar tako na slepo sprejeti. Na pozorišče je stopila sedaj na Hrvaškem popolnoma nova vrsta ljudi, povečini seljaki in mali obrtniki vsake vrste, kateri so se dali v premnogih slučajih premotiti za posamezne osebe ali pa so sledili tistemu, ki je došel do njih.

Volitve so prinesle ta važen rezultat, da je koalicija zgubila absolutno večino v saboru. Če odštejemo na podlagi januarskega pakta s Tomašičem izvoljenih osem vladinovcev, je štela koalicija poprej 44 mandatov; sedaj se je pomaknila na 36 oziroma, če izpadejo današnje volitve za njo ugodno, na 37 glav. Odločujoča stranka je sicer še vedno in ustavno se res ne da proti nji vladati. Vendar pa je njen renome padel, to je resnica. Šla je v te volitve brez pravega gesla. Njeni listi in kandidati so govorili proti banu in vladi, na drugi strani pa so se z istima pogajali in če hočejo koalicijonci v novem saboru na vlado, morajo zopet do Tomašiča. Slednji pa je obratno zagotavljal, da stoji na programu koalicije in še bolj glasno so zatrjevali to njegovi kandidati. Na Hrvate je moral zato boj koalicije proti vladi napraviti utis osebnega boja, dasi si je moral marsikdo reči, da je bil Tomašič tako krotek samo za to, ker bi drugače ne imel sploh nobenega upa na kak volilni uspeh. Njegovo stališče je sicer sedaj precej težavno. Ako pojde še enkrat v volitve, lahko pride v nevarnost, da sicer morda še oslabi koalicijo, edino stranko, s katero bi mogel vladati, a da za to sploh naraste državnopravna opozicija tako, da mu ne preostane ničesar drugega ko — iti. Madžari so zelo nezadovoljni z volitvami in — Tomašičem — ravno iz preje navedenih razlogov.

Volitve same so bile zelo poučne za one hrvaške stranke, ki niso tako izborno organizirane, kakor je n. pr. srbska samostalna ali nekoliko tudi Radičeva seljačka stranka. Prepričale so se, da ne zadostujejo napram širokim vrstam volilstva najlepša politična gesla, ako ni z njimi trajnega kontakta in ako se jih politično ne odgaja. Udeležba pri teh volitvah na Hrvaškem je že sama pokazala, da so ljudje siti praznih fraz in da hočejo resnega političnega in gospodarskega dela. Ako nam je v tem oziru treba na Slovenskem še mnogo truda in napora, ga je tembolj treba na Hrvaškem, kjer se je na tem polju še zelo malo storilo. Ako se bo rodilo iz se-

danjih trdnih sklepov v tej smeri tudi na Hrvaškem dosledno delo, bo to več vredno kot najlepša zmagada nad Tomašičem in Madžari.

Politična kronika.

PREKINJENI DOGOVORI MED NEMCI IN ČEHI V PRAGI.

Pesimisti so tudi tokrat imeli prav. Dogovori med Nemci in Čehi v Pragi so nenadoma prekinjeni in stvar, ki je tako lepo napredovala zadnje tedne in bila že malodane gotova, bo treba začeti znova, ker je sedaj položaj prav isti, kakor je bil pred dogovori. Sodili smo zadnjič z optimisti, da so dogovori skoro že gotova stvar in da pride celo do resnih političnih posledic na Dunaju. Radikali obeh narodov so pritiskali na zastopnike Nemcev in Čehov v narodnopolitični komisiji in jim grozili, da jih desavuirajo, ako ne bodo stavili ostrejših zahtev. Sedaj se v Pragi prepirajo, kdo je pravzaprav prekinil pogajanja. Čehi dolže, da je kriv tega K. H. Wolf, ki je imel nedavno tega na shodu svojih volilcev oster govor proti pogajanjem v Pragi. Nemci pa zavračajo zopet krivdo na dr. Kramára, kateri je bojda dal inicijativo za radikalnejše mladočeške predloge; tudi je bojda slabo uplival njegov govor v delegacijah, v katerem je bral Nemcem ostre levite. Težko bi bilo reči, kdo je pravzaprav kriv, to tem težje, ker so se češki kakor nemški radikali skrbno čuvali, da bi ne kršili miru in da bi ne padla na njih krivda za neuspeh. O pravem vzroku neuspeha v Pragi se govori različno; govori se, da imajo vmes svoje prste Poljaki, katerim bi bil spozrazum med Nemci in Čehi skrajno neprijeten. Sedaj napadajo češki radikali češke deželnozbornske poslance v narodnopolitični komisiji, da so poprej dovolili v administrativno delitev dežele kakor se je uredilo manjšinsko šolsko vprašanje, nemški radikali pa očitajo nemškimi politikom, da so popustili Čehom glede vprašanja zaradi eno- ali dvojezičnosti mesta Prage. Čuje se pa, da se zmerne češke in nemške stranke ne nameravajo udati radikalcem in da hočejo navzlic temu skleniti premirje — kako kaže, proti volji Poljakov in njim udane vlade.

„Svetinova hči“ se predstavlja jutri, na praznik vseh svetnikov v celjskem „Narodnem domu“. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

LISTEK.

Tast Kondelik in zet Vejvara.

Češki spisal Ignát Herrmann. — Poslovenil Stanko Svetina.

»Ampak Vejvara«, se je branila Pepica razburjenemu muckanju Vejvarovemu. »Saj me boš zadušil!«

In ko je zagledala, da so razvezani traki nočne srajce popolnoma odpovedali službo, ki so jo morali opravljati, je hitro potegnila odejo, da bi se zavarovala proti Vejvarovim naskokom.

»Tako, ljubica?« je zaklical Vejvara s šaljivo strogostjo, »ali hočeš še spati, ali ne veš, da bo zdajzdaj enajst ura?«

»Vejvara, ali res?« je vzkliknila Pepica.

»No, poglej! In sedaj mene! Letam po hiši že od zgodnjega jutra — od desete ure!«

Vejvara je bil res umit, oblečen, počesan. Kako je hitel, da ga ne bi ženica presenetila!

Sedaj je začulo njeno uho prasketanje; pogledala je k peči, v peči je gorelo s polnim plamenom.

»Kdo je zakuril, Vejvara?« se je dvignila Pepica zopet malo.

»Kdo drugi kot jaz?« je odgovoril Vejvara z nasmehom. »Koga pa bi mogel pustiti v spalnico svoje drage gospe, ko je tako ljubeznivo dremala! In glej, tu poleg je tudi zakurjeno — in v kuhinji tudi!«

Vejvara je bil srčno vesel, da ženica debelo gleda.

»Da, Pepica, da bi lepo vstala na gorkem. Jaz znam zakuriti — nikdar nisem imel komornika. In

na ognjišču v kuhinji se greje voda za kavo in mleko...«

»Kdo ga je prinesel?« je vprašala Pepica.

»Kdo drugi kot Katinka od mamice.« je odgovoril Vejvara. »Stala je baje že več nego eno uro pri vratih in hotela zazvoniti, samo nalahno je trkala, toda ko se ni nihče oglasil, je slednjič odšla in je pustila posodo z mlekom pri hišnici.«

»Mamica ji je tako rekla, da naju ne bi vznudila«, se je namuzala Pepica.

»In prav je napravila, ljubica draga. In še nekaj je prinesla Katinka.«

Vejvara je odhitel iz spalnice v kuhinjo in je prinesel na krožniku kolač, krasno pečen, s skorjo, ki je bila na gosto potresena s sladkorjem, ki se je zlił takoj, ko se je kolač spekel, v ledeno skorjo, dišečo po vaniliji.

»Tako, moja draga dušica«, je rekel Vejvara in je nesel kolač v salon. »Voda se kuha, mleko bo naenkrat vzkipelo, sedaj sem zmel kavo — čašice in sladkor sem pripravil na mizi — to gledaš, kako kuharico imamo, kaj?«

In ni se mogel premagati, da ne bi priskočil k ženi in jo znova poljubljal.

»Ampak, Vejvara, saj slednjič moram vstati!«

»No, dobro, mucika, vstani, vstani! Tu je voda, umij se in če hočeš, ti prinesem toplo — napolnil sem že kotel, da se ne bi preveč razgrel.«

Pepica se je nasmehnila, na kaj se je vse Vejvara spomnil, in Vejvara je pristavil:

»To samo danes, ljubica draga, potem pa boš gospodarila samo ti. Samo kedaj, ko ne boš mogla sploh iz posteljice — veš — bom zopet pomagal. Sicer pa bo tu pomočnik...«

Ostrmel je, tako resno ga je Pepica pogledala.

»Saj nič ne pravim, Pepica«, je popravljaj. »In kaj še torej potrebuješ?«

»Da bi šli za nekaj časa ven, da se napravim.« Vejvara je izbulil komično oči.

»Ven? Kaj mamica Kondelikova tudi pošilja očeta ven, kadar se oblači?«

»Ti si brblja, Vejvara!« se je jezila Pepica. —

»Mamica! To se razume, ko bom jaz —«

»— mamica«, je dopolnil Vejvara z najnedolžnejšim pogledom.

Pepica ni odgovorila in se je skrila pod odejo. In ko so gledale njene oči prekanjeno iz tega belega morja, je pomolila kazalec desnice in je Vejvari zagrozila:

»No, le počakaj, Fran, danes te bom jaz zatožila!«

»Saj že grem, Pepica! Moram kuhati.« (Dalje sledi.)

Ta naša Morava...

Češki spisal I. S. Machar. Poslovenil A.

Dobro rejeni kapucin je vstopil v hlaveneško župnišče:

»Gelobt sei Jesus Christus!«

»Per omnia saecula saeculorum, carissime frater«, je odgovarjal gospod župnik Burianek in mu podajal roko: »No, wie geht's?«

Brat kapucin je bil namreč star znanec. Leto za letom je prihajal z daljnega zgornjeavstrijskega samostana v ta rodovitni kotiček pobožne Morave. Revni kapucinski red nima pozemeljskih posestev, zato je navezan na dobo srce in radodarno roko pobožnih kristjanov; na Moravi pa ljudje niso zakrknjeni, njih duše so udane Bogu in njegovim služabnikom in pregrešne lakomnosti ne poznajo. Kapucin je šel torej nabirat milih darov za svoj

Štajerske novice.

Celjska sokolska župa. Včeraj popoldne se je v našem Sokolskem domu v Gabrijah ustanovila celjska sokolska župa. Na včerajšnjem ustanovnem občnem zboru so bila po odposlancih zastopana sledeča društva: Gradec, Maribor ob Dravi, Zagorje, Brežice, Rajhenburg, Radeče, Trbovlje, Hrastnik, Sv. Jurij ob J. ž., Žalec in Celje. Da je s tem ustanovnim občnim zborom storjen za naše Sokolstvo, posebno za ono iz Štajerske, važen korak naprej, nam pač ni potreba še nadalje omenjati, saj tvori včeraj ustanovljena organizacija nekaj most med centralo — slov. sokolsko zvezo — in med posameznimi društvi. Imenoma pripravljalnega odbora je otvoril ustanovni občni zbor starosta celjskega Sokola brat Smertnik, ki je v lepih besedah očrtal pomen novo se snujoče organizacije. Naša bratska društva nimajo do župe samo svojih pravic, nego predvsem svoje dolžnosti; z ustanovitvijo župe je izpopolnjena vrzel med centralo in posameznimi društvi, katera bodo imela od župe le korist. Župa bode prirerajala vaditeljske kurze in redne letne župne nastope. Tajnik pripr. odbora brat dr. Šandor Hrašovec je v kratkem, dovršenem poročilu očrtal delovanje pripr. odbora, katero je vodil brat Smertnik. Priredili so se župni izleti v Rajhenburg, Zagorje, predvsem pa mora omenjati celjski zlet, ki je posebno v moralnem oziru povzdignil ugled našega Sokolstva. Pri točki »volitve« se je izvolil sledeči odbor: starosta dr. Karlovšek, I. podstarosta dr. Stiker, II. podstarosta dr. Rosina, načelnik Smertnik, tajnik dr. Šandor Hrašovec, blagajnik dr. Zdolšek, zapisnikar Štibler. Kot namestniki predsedstva so se izvolili sledeči bratje: Pikel, Čulek in Velkavrh; kot pregledovalci računov: bratje Jamšek, Tauber in Kunej. Da je bila udeležba s strani občinstva — pičila, nam pač ni potreba posebej omenjati! Ustanovni občni zbor je pozdravil brzojavno brat Kukec iz Prage.

Ormoški Nemci in Stanko Vrazova slavnost. Celjska »Südsteir. Volksstimme« je priobčila dve jako lepi pesmi pristnega Nemca, zasebnega uradnika Seifrida iz Ormoža, s katerimi je ta že umrl mož pozdravil hrvaške in slovanske goste, ki so došli povodom St. Vrazove slavnosti v Cerovcu l. 1880 v Ormož. Takrat so ormoški Nemci te goste tudi lepo sprejeli. Letos pa so poslali nad nje — orožnike. Znamenje — kulturnega napredka.

Umrli je včeraj v Gabrijah v visoki starosti g. Jožef Marčink, bivši posestnik, zaveden Slovenec. Mož je vsikdar z vso odločnostjo stal v slovenskih vrstah. Takrat, ko je celjska okoliška občina prvičkrat padla v slovenske roke, je bil on med slovenskimi volilci, in letos je mož vključ temu, da je bil hrom na obeh nogah, se dal zapeljati na volišče in je čakal tamkaj na razglas izida. Solze so se vrlenu starčku vlije čez obraz, ko je prišlo poročilo, da so Slovenci na celi črti porazili nemškutarijo. Vrlenu narodnjaku bodi časten spomin!

Zaradi bratovščine. V Bosnjam pri Brežicah sta pila v krčmi kmečka fanta Rožman in Gačnik. — Ko sta se malo pripila, je ponudil prvi Gačniku bratovščino, to pa je tega tako ujezilo, da ga je vrgel na tla in tako obdelal s pestmi in nogami, da ga je na roki in prsih težko ranil.

Zgorela je hiša posestnika Trefalt v Zabukovju pri Sevnici. V hiši ni nihče stanoval. Škode je 3.000 kron, zavarovalnina znaša pa 1.200 K. Najbrže je kdo zažgal.

»Südmark« je dovolila v zadnjem tednu 3.500 kron za ponemčevalne namene na Sp. Štajerskem. Dostavek je menda nepotreben.

samostan, in gospod župnik Burianek ga je bil prav vesel, kajti frater je bil vesel, zgovoren in dovtipen človek, ki se je pa tudi dobro spoznal v nedolžnem marjašu in v mojsterski dardi — dobro je bilo z njim skupaj biti.

Govorilo se je nemško, frater je bil Bavarec. Oba Kristusova služabnika sta bila hitro v toku. — Kapucin je razvil zavojček svojih podob in jih kazal župniku. Svetniki so bili in svetnice, gospod Bog, Jezus, sveta Trojica, vse v blestečih pestrih barvah: »Schick in Rosenbaum z Dunaja nam da jeta tucat za tri krajcarje«, je pojasnjeval kapucin. »In na zadnji strani je lepa molitvica; kdor jo moli zjutraj in zvečer, dobi štirinajst dni odpusta. Tega ne razumem, češko je to, toda Schick in Rosenbaum delata take molitve najlepše.«

Gospod župnik je prečital molitev k sv. Jožefu.

»Imenitna. Lepo zloženo. Ljudem bo všeč. In kako ta reprodukcna tehnika napreduje! Taka podobica bi se mogla dati v okvir!«

V sobo je stopila Naninka z vrčem piva in dvema steklenicama. Kapucin ji je prijateljski stisnil roko in med tem ko je nalivala, je poiskal podobico sv. Ane ter ji jo nemo ponudil (Naninka ni znala nemški).

»Gospod frater vam ponuja vašo patronico«, je pripomnil župnik.

Naninka si je hitro obrisala roke, vzela sličico, se zahvalila ter odšla.

»Lepo zgodbico sem slišal«, in kapucin se je veselo nasmeljal, »baje se je to res zgodilo. V vas se je pripeljal škof k birmanju. Že prej je zvedel, da ima gospod župnik lepo kuharico, da ima ta kuharica dečka in da ta deček živi kar v župnišču. Škof, star gospod, seveda, že v letih, ko je grešno človeško meso mrtvo, je hotel brezobzirno poseči vmes. In to je storil na poseben način. V šoli pri nadzoro-

Ponesrečila se je gospa Albina Kapus, posestnica v Celju. V petek zvečer jo je sunil pred ljubljansko mestno hišo električni voz z vso silo na tla, tako da si je desno roko zvinila. Spravili so jo v Leoninum.

Iz Šoštanj se nam pojanjuje, da g. dr. Mayer nikakor in nikjer ne nasprotuje razširjenju slovenske ljudske šole v Šoštanju, s čemur lojalno popravljamo svoje tozadevno poročilo.

Iz Črne gore pri Ptuj nam pišejo: Ponesrečil se je pri gradnji turbine za tukajšnje grajščino 29letni zidarski pomočnik Miha Rašl. Vsekal se je s sekuro v nogo in se težko ranil. Prepeljali so ga v ptujsko bolnišnico.

Umrli je v soboto ponoči pri Sv. Bolfenku bl. Središča gospa Ana Kosi, mati nadučitelja in znamenega mladinskega pisatelja g. Antona Kosija v Središču. Pogreb je danes v ponedeljek popoldne. Blag ji spomin!

Od Sv. Miklavža pri Ormožu. Trgatev je minila in naša dosedaj živahna okolica bo tiha in mirna. Tujcev ne bo videti in veselo petje delovcev po naših vinogradih bo utihnilo; v dolgih zimskih večerih pa si bomo domačini med seboj kratili dolg čas. Imamo sicer v svoji sredi bogatega velkoposetnika, kateri, dasiravno rojen v znanem ponosnem narodnem kraju, nima srca za naš narod, tuji no štuje in hvali, naše narodne šege, naša stremeljenja pa so mu v posmeh. Sin priprostitih staršev je, pa črti iz dna duše siromaštvo; le bogatin pri njem kaj velja, ali kaj, ko se ga ogiblje vsak trezno misleč človek, ker ne more prebavljati njega čudno zmedenih nazorov. Mož se vtika v zadeve, o katerih nima pojma. On hoče biti takozvani »sportsman«. Pa ne mislite, da hoče v zrakoplovu preleteti svojo toliko zaničevano in zasmehovano domovino, ter se vvesti med hvalisane svoje brate Nemce. Kaj še — tja ne gre, kjer so mu ti iz lestvice, po kateri je mislil na najvišjo stopinjo priti, kline izbili, in tako ni mogel dalje. On si je izbral hvaležnejši šport. Posega globoko v občinske zadeve, pa revček le ne more do njih, ker po plitvem gazi; podpira nemške naprave (za občinske še vinarja ni dal), nagovarja ljudstvo, da pošilja otroke v nemško šolo, prebira le nemške novine, ker se slovenskih sramuje, kakor se je nekdaj svojega očeta sramoval. Kaj pravite? Ali ni to »unicum« našega kraja, o katerem vam še kaj sporočim.

v Iz Ivanjkovec pri Ormožu. Visoko ckr. trgovinsko ministerstvo dovolilo je z odlokom z dne 6. okt. 1910 štev. 40.815/9 ustanovitev brzojavne postaje tukaj. Vsekako spet lep uspeh naših tukajšnjih pristašev, kajti tukajšnji prepametni zvezarji se niso mogli nič kaj ogreti za dosego tega, ker slučajno sedanji poštar ni njihov pristaš, kajti pri njih je prva reč oseba, za drugo pa sploh pojma nimajo.

v V Jeruzalemu sta otvorila gg. Lovro Petrovar in Joško Rajh gostilno, s katero je zvezana mala trgovina in tobačna trafika. Ker v Jeruzalemu dosedaj ni bilo nobene gostilne in tudi daleč na okrog nobene druge ni, bodo ne le domačini, ampak tudi vsi zunanji posestniki, ki imajo tukaj gorice, potem vinski kupei pa tudi vsi drugi turisti in potniki, ki jih vodi pot tukaj čez ta najlepši del Slovenskih goric, omenjeno podjetje gotovo z veseljem pozdravljali in podpirali. Imeni lastnikov jamčita, da se bo točil pristni Jeruzalečan, in ker se bodo dobivala tudi mrzla jedila, je brezdvomno, da bo gostilna upevala.

vanju je začel izpraševati dečke drugega za drugim, kje stanuje in kaj je njegov oče. Odgovoril je prvi, drugi, tretji, kar vstane eden in pove, da stanuje v župnišču, in predno je mogel odgovoriti na drugo vprašanje, je pristopil župnik k škofu in pravi: Škofovska milost, s tem-le dečkom je čudna storija. V župnišču stanuje, res. Toda pred osmimi leti so bili tukaj manevri in pri meni je stanoval nek nadporočnik. Lahka vojaška kri, in moja služabnica se mu je nekako priljubila, toda bila je gluha za njegove besede in mrzla za njegove naskoke.«

»No, in ta dečko?«

»Nadporočnik, grdoba, je šel naposled enkrat k nji ponoči in da bi jo prevaril, je vzel mojo kletko — —«

Gospod župnik se je nasmeljal, da so mu solze stopile v oči. In komaj je prenehal, že je bila tu nova dogodbica, mastnejša, in za njo tretja, in zopet mastna.

»Hudičev pomočnik!« je grozil kapucinu. »Toda kar je res, je res«, tu je hitro postal resen, »zares so duhovniki, ki ne poznajo mere. Ali se spominjate mojega kaplana? Moral sem poskrbeti, da je bil prestavljen. Zagledal se je tako v neko deklico, in to je šlo tako daleč, da je pri sveti maši, pred povzdigovanjem, izpred oltarja vprašal ministranta: Je tukaj? Prašal je zato, ker je bil kratkoviden, ona pa je sedela vedno v isti klopi. In ko mu je ministrant povedal, da je, se je začel pred oltarjem spakovati in je furijantil, da so se ljudje kar pohujševali.«

V prijateljskem pogovoru je minulo poldne. — Večerja je bila imenitna, Naninka je pokazala, da ni zastoj priznana kuharica.

Po večerji je odrinil gospod župnik vrč na drugo stran mize, položil smodko pred gosta ter dejal: »Kaj pa teh dvaintrideset roparjev? Marjašek, he?« Fratru je bilo prav. Ko sta bila marjaša

v Umrli je včeraj v Celjgudč. A. Strašek, hči trgovčeva, stara 27 let. Pokojna je bila »milega značaja ter je nastopala v »Narod. domu« našem kot diletantinja. Bidi ji ohranjen blag spomin, zaljujoči rodbini pa naše sožalje!

v Št. Vid pri Šmarju. Včeraj se je vršil pri nas v gostilni g. Fl. Goleža sestanek, katerega so se udeležili sami odlični možje. Urednik Spindler iz Celja je v daljšem govorn razpravljaval o položaju v deželni in državni zborni. V poljudni besedi je obrazložil klerikalno nedoslednost v obstrukciji v dež. zborni, ki je bila klerikalni stranki ne sredstvo v dosegu gospodarskih in narodnih koristi za slov. ljudstvo, ampak le sredstvo za dosego klerikalne nadvlade nad vsem, kar se svobodno diha in misli na Sp. Štajerskem. Baval se je dalje s finančnim načrtom naše vlade na Dunaju in razpravljaval o krivičnosti nameravanih novih davkov. Končno je podal sliko naše politike na Slovenskem in je govoril o naprednem slovenskem časopisju. Zborovalci so njegovim izvajanjem pritrdili in sklenilo se je začeti v Št. Vidu izvajati toli potrebno gospodarsko delo.

Poroči se danes g. Janko Lešničar, naš urednik, z gđ. Treziko Gregorič, doma od Male Nedelje pri Ljutomeru. Mnogo sreče!

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu ima svoj prvi redni občni zbor dne 5. listopada 1910 ob 8. uri zveč. v prostorih »zum grünen Anger« Leonhardstrasse, 3., s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Glavno poročilo, tajnika, blagajnika, knjižničarja, gospodarja. 4. Poročilo klubov. 5. Poročilo revizorjev. 6. Volitev novega odbora. 7. Slučajnosti.

Klub slovenskih tehnikov v Pragi naznanja, da si je na svojem rednem občnem zboru dne 26. 10. 1910. izvolil sledeči odbor: predsednik Jože Jelenc, stud. arch., podpredsednik Dragotin Leskovšek, stud. ing., tajnik Franc Lapajne, stud. techn., blagajnik Gustav Zupančič, stroj. techn., knjižničar Iv. Leben, stavb. techn.; preglednika: Janko Mačkovšek, cand. techn. in Anton Ozwald, cand. techn.

Druge slov. dežele.

v V Trstu se je nastanil hrvatski odvetnik dr. Lj. Tomašič.

v Ljudsko knjižnico v Škedenju pri Trstu otvori 6. nov. slov. akad. fer. društvo »Balkan«.

v Baciloska v Ljubljani. Dne 16. tm. je prišel v Ljubljano na obisk k rodbini Franca Pavločiča, kontrolorja v deželni prisilni delavnici, neki Alojz Romanzzi iz Trenta. Odtam je imel certifikat, da je Trent kolere prost, vendar ga je tržaška policija zaznamovala kot prihajajočega iz koleraokuženega kraja. Mož je bil v Ljubljani ves čas zdrav in se je 25. tm. zdrav vrnil čez Trst in Rimini domov. V noči od 23. in 24. pa je zbolela neuhadoma Pavločičeva enajstletna hčerka, pričela je bruhati in imela je drisko ter vse različne kolerasumljive okoliščine. Zdravnik dr. Plečnik je porabil njeno blato za kulture in označil slučaj kot skrajno sumljivo za kolero. Seveda so rodbino takoj strogo kontumacirali. Od dr. Plečnika, vzgajene kulture so delj časa preiskovali na bakteriološkem oddelku v Gradcu in so dognali z vso gotovostjo vibrijone azijske kolere. Obolela deklica, ki je med tem že popolnoma ozdravela, je bila

sita, sta začela z dardo. In ko se je bližala dvanajsta in se je gospod župnik začel prestrašeno ozirati na uro, je frater odločno vstal in pomaknil kazalec za uro nazaj.

»Jaz tega nisem videl«, je proglasil gospod župnik.

»Zveličar se je tudi veselil v Kani Galileji, in pri nas trajajo ženitovanja vedno tri dni, ergo«, je dejal kapucin ter začel mešati.

Drugi dan zjutraj je bilo važno posvetovanje. Pri prejšnjih obiskih je fratra spremljal stari Voitišek, poštna, pobožna duša, ki je vlekla od hiše do hiše voziček, na katerega je nakladal kapucin milodare. In na večer je privlekel Voitišek voziček prav tja na postajo, dve uri hoda oddaljeno, in človek brez dobičkaželjnosti se je zadovoljil s fratrovim: Torej, Bog plačaj, Voitišek! Toda stari Voitišek je zdaj proč, gotovo je v nebesih, in drugega takega ne premore cela vas... kaj storiti?

Gospod župnik je premišljal... »Mogoče občinski sluga Konvalinka? Toda to je mrha, ki bo zahtevala navsezadnje še napitnino... Nu, kaj hočemo!«

Naninka je pripeljala Konvalinka. Gospod župnik mu je razložil, kaj bo njegova naloga ter spregovoril par lepih besed o revnem samostanu, ubogih bratih in o nekaki napitnini. Konvalinka je pogledal fratra z večjim očesom in ekspedicija se je podala na pot. Konvalinka si je izposodil pri nekem gostaču kimpež.

Frater je šel od hiše do hiše. Povsod je delil podobice otrokom, ženam, storkam in možem in povsod je imel ta-le kratek govor: »Reven klosterbrad prozi za lubezen Kristus za reven kloster.«

In dobri moravski ljudje so se usmili uboge samostana za lubezen Kristus in so dajali, kar so imeli: žito, krompir, jajca, kokoši, moko, kruh, buhteljne in vse to je nakladal reven klosterbrad

torej bacilonoska. Odredile so se seveda najstrožje odredbe, vendar ni absolutno nobene nevarnosti.

V Preiskava proti vajenški skupini razpuščene NDO v Ljubljani. Ministerstvo notranjih zadev je zahtevalo potom graškega nadsodišča vpogled v akte glede preiskave proti vajenški skupini bivše NDO. Ustavi se preiskava proti vajencem, a obravnava se razpiše proti „duševnim“ očetom inkriminirane resolucije in sicer proti bivšemu tajniku S. Škrlju, zastop. češke nar. socialne mladine Černemu, uredniku V. F. Jelenca in proti aglnejšim članom NDO J. Drenovcu, Preku in Slanovcu. Preiskava proti drugim se je ustavila zato, ker baje niso mogli razumeti „dalekosežnosti“ resolucije, a imenovani bi jih morali poučiti in prepričati sprejem te obstoje države in dinastije nevarne resolucije. Obravnava obeta biti jako zanimiva.

Kranjski deželni zbor je v svoji sobotni zaključni seji razpravljajal o proračunskem provizoriju, pri kateri priliki je napredni posl. dr. Triller ostro kritiziral gospodarstvo klerikalne večine. Navajal je vzroke, zakaj bodo slovenski naprednjaki glasovali proti proračunskemu provizoriju. V imenu Nemcev je izjavil grof Barbo, da njegovi somišljeniki sicer nišo zadovoljni z gospodarstvom klerikalne večine, da pa bodo glasovali za provizorij. V debati se je oglasil tudi dr. Tavčar in istotako ostro kritiziral deželno gospodarstvo. Povdaril je posebno, da so se klerikalci postavili na stališče, da se mora volilec dati vse, neglede na pokritje; pri takem postopanju je polom neizogiben. Govoril je še tudi posl. Gangl, ki je predlagal, naj dež. odbor sklene: 1. da se v Idriji na vseh uradih in poslopih ministertva za javna dela napravijo vsaj dvojezični napisi, in 2. naj se v Idriji ustanovi ekspozitura okrajnega glavarstva v Logatcu. Proti naprednim govornikom polemizirajo dr. Lampe, baron Schwarz in dr. Šusteršič. Proračunski provizorij in Ganglove resolucije se sprejmejo. Nato se vrši volitev direktorija deželne banke. Izvoljeni so: Za predsednika: Karel Pollak, tovarnar v Ljubljani; za podpredsednike: Iv. Kregar, podpredsednik trg. in obrtne zbornice; Jož. Lončarič, podjetnik v Ljubljani; Jožef Šiška, stolni kanonik v Ljubljani. — Za kuratorje: Anton Belec, župan v Št. Vidu pri Ljubljani; baron Oton Apfalter, graščak na Križu; dr. Ivan Šusteršič, odvetnik v Ljubljani; Ivan Traven, ravnatelj »Zadružne Zveze« v Ljubljani; Jožef Mandelj, deželni poslanec v Ljubljani; dr. Ferdinand Eger, odvetnik v Ljubljani; dr. Danilo Majaron, odvetnik v Ljubljani. — Za namestnika: Anton Rojina, mizar v Ljubljani; Peter Križaj, tovarnar v Št. Petru na Krasu. — Za revizorje: Fr. Bartol, župan v Sodražici; Anton Kobi, veletržec na Bregu pri Borovnici; Andrej Šarabon, trgovec v Ljubljani; Henrik pl. Schollmayer-Lichtenberg; knez Schönburg-Waldenburgov gozdni in domenski ravnatelj; Rajko Marenčič, trgovec v Kranju; Ivan Zabret, župan v Bokovku pri Kranju. — Baron Schwarz proglasi, da je s tem zasedanje dež. zbora zaključeno.

V H konkurzu „Agro-Merkurja“ v Ljubljani. O tej stvari piše „Gorenjec“ pod naslovom: „Kdo je kriv konkurza v Agro-Merkurju?“ med drugim sledeče: „Agro-Merkur se je prišteval od ene strani naprednim organizacijam, od druge strani, posebno trgovske, so bile pritožbe proti njemu. Radi Agro-Merkurja je nastal političen

dvoboj med starimi in mladimi. O zadevi je večkrat razpravljajal izvrševalni odbor narodno-napredne stranke, katerega sklep je bil, da mora Agro-Merkur prenehati na zahtevo trgovcev. Od minoritete pa se je forsiralo njegovo delovanje. Špekulantje so pričeli izrabljati položaj. Dolge in večne vožnje po Istri, Dalmaciji, Italiji, Zagrebu, Budimpešti itd. so šle na račun Agro-Merkurja. Sklepale so se velikanske kupčije in pravi se, da ne v škodo onim, kateri so jih sklepali. Govori se o nesramno velikanskih postranskih provizijah glede kupčij, katere so trle Agro-Merkur tako, da se je končno izčrpal. Čudno je to, kar se namreč splošno govori, da vsi nastavljeni voditelji z juga, kateri so bili pred kratkim brez vsakih gmotnih sredstev, vodijo, oziroma prično trgovati na svojo roko in da preneha zadruga, v katere procvit so bili zavezani delovati po svojem nameščenju. Kaj bode dognala sodna preiskava, se še danes ne ve. Gotovo je, da je eden voditeljev (dr. Žerjav) te zadruga bolan ter se boče gotovo vsled tega od prizadetih zavračala krivda na njega. In če se zvrne krivda na njega, v obeh nepristranskih ljudi se ne boče smatral kot krivec, pač pa kot žrtev sebičnežev, kateri so ga obdajali, kakor ose medico, ter ga vsled neizkušnosti in hipnega idealizma pripravili do žalostnega konca“.

V Iz koroškega deželnega zbora. Koroški nemški nacijski poslanci so v sobotni seji koroškega deželnega zbora sprejeli resolucijo poslanca dr. Steinwenderja, ki določa za ljudske šole šestletno obiskovalno dobo in uvedbo poldnevne šolskega pouka na deželi.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Klerikalni shod zaupnikov v Mariboru.

Maribor, 31. okt. Včeraj se je vršil tu jako dobro obiskani shod zaupnikov klerikalne stranke, ki je imel samoobsebi umevno odobriti obstrukcijo klerikalnih poslancev v Gradcu. Po zadetih referatih se je sprejela resolucija: Zaupniki odločno zavračajo vse zoper slov. deželne poslance in proti njih taktiki naperjene očitke kot neosnovane in izjavljajo, da so se slovenski poslanci upravičeno postavili v bran proti nemškim krivicam, ki se kažejo n. pr. v tem, da se od nad 20 milijonov kron, določenih za dobrodelne in zdravstvene, deželno-kulturne in deželnonpravne namene ne da za slovenski del dežele niti en milijon, da v deželnem šolskem svetu ni nobenega zastopnika slovenskega naroda, da se je iz davkov cele dežele ustanovilo in se vzdržuje doslej že 20 nemških meščanskih šol, a nobene slovenske, da je med deželnimi uradniki le 4% Slovencev, da na deželnih dobrodelnih in zdravstvenih zavodih ni nobenega slov. uradnika, da se vse potrebnosti za te zavode dobavljajo samo od Nemcev; neomajno vstrajajo (zaupniki) na stališču, da si naj vsak narod svoje kulturne in gospodarske zadeve sam urejuje in upravlja, jemljejo poročilo poslancev z odobravanjem na znanje in jim izrekajo popolno zaupanje.

Bojevit papež.

Rim, 31. okt. Papež je izdal ukaz, naj se komite „Rimska zveza“ zopet oživi in naj se vpo-kličejo in pripravijo vse katoliške (!) bojeve moči (!), da se bo moglo v l. 1911 pregnati s kapitola protiklerikalni blok. (Ne vemo, ali naj verjamemo, ali je pa morda le raca! Op. uredn.)

Moravski deželni zbor.

Brno, 31. okt. Seja moravskega dež. zbora, ki je trajala z malimi presledki od zadnjega četrtka, se je zaključila danes ob 3/4 na 2. uro po noči. Prihodnja seja je v četrtek. (Kakor je znano, obstruirajo v tej zbornici Nemci in soc. demokratje Op. ur.)

VIHARJI V FRANCOSKEM PARLAMENTU.

Pariz, 31. okt. V sobotni seji francoskega parlamenta je prišlo do burnih prizorov o priliki odgovora min. preds. Brianda na interpelacijo soc. vodje Jaurresa v zadevi železničarske stavke. Briand je izvajal, da višje ko pravica delavstva do stavke stoji pravica družbe na življenje. To pravico — pravi — bi on varoval tudi s sredstvi izven postave. Te besede so izzvale silen vihar, ki je trajal pol ure. Briand je vstrajal na mestu, ne da bi mogel še dalje govoriti. Nato je predsednik Brisson odgodil sejo. Včeraj se je nadaljevala. Prisotni so bili vsi ministri. Briand je svoj govor nadaljeval. Dejal je, da prihaja pred zbornico, potem ko je vzpostavil v državi red, ne da bi imel na svojih rokah le kapljo krvi, edino na temelju postave, s prošnjo, da mu izreče zaupanje. Nato se je dnevni red, proti kateremu je nastopila vlada, odklonil z 384 proti 71 glasovom, od socialista Guesda predlagani dnevni red, naj se Briand stavi pod obtožbo, pa se je odklonil s 503 proti 75 glasovom.

SPREMENBE V PORTUGALSKI VLADI.

Lizbona, 31. okt. Novo ministerstvo, ki ga je sestavil maršal Hermes da Fonseca, je sestavljeno sledeče: zunanje zadeve: baron de Rio Branco; notranje: Rivadario Correa; javna dela: Slabra; kmetijstvo: Pedro Toledo; finance: Francisco Salles; vojno: Baustaras Banetto; mornarico: Leao. Vlada je izdala postavo, s katero se proklamira časniarska svoboda.

INTRONIZACIJA ZADERSKEGA NADŠKOFA.

Zader, 31. okt. Včeraj dopoldne se je izvršila slovesna intronizacija novega zaderskega nadškofa dr. Pulišiča.

BIVŠI DIKTATOR FRANCO — ARETIRAN.

Lizbona, 31. okt. Policija je aretirala bivšega portugalskega ministersk. predsednika in diktatorja Francota, ki je bil, kakor znano, s svojim postopanjem povod umora bivšega kralja dona Karlosa. Dognalo se je, da so njegovi pristaši začeli ruvati proti republiki. Najprej se ga je proti visoki kavciji pustilo na svobodo, ker je pa pod obtožbo, da je kot bivši diktator zlorabil uradno oblast, so ga zopet zaprli.

GROF KHUEN-HEDERVARY V AVDIJENCI PRI CESARJU.

Dunaj, 31. okt. Včeraj popoldne je bil ogerski min. preds. Khuen v avdijenci pri cesarju v Schönbrunu. Poročal je o pol. položaju. Tudi z baronom Bienenrothom je imel enourno konferenco, istotako z ministrom zunanjih zadev Aehrenthalom. Šlo se je za dogovor glede plačevanja v gotovini pri avstro-ogrski banki. Ker Khuenova posvetovanja z avstrijsko vlado niso imela pozitivnega rezultata, se govori, da je prosil Khuen cesarja za posredovanje.

na Konvalinkov kimpež. Kar je dobil v denarjih, je spuščal v globok žep svoje rjave obleke. In darovi so rasti in rasti in Konvalinku so se napenjale mišice na rokah in nogah, pot mu je lil po obrazu. Lep jesenski dan je bil in solnce je tudi še grelo.

Okoli dvanajstih je odpovedal kimpež službo. Njegov hrbet je bil preslab. Frater je gledal Konvalinko:

»Kaj sdej?«

»Ja kaj zdaj?« je ponovil Konvalinka.

»Fuz v Eisenbahn«, je menil kapucin.

»Da, voz na Eisenbahn, tega rabim«, je priki-mal Konvalinka.

Frater je šel spet v župnišče. Konvalinka je čakal. Čakal je uro, čakal dve, potem se je prikazal spet frater, zardel, malo len. Bilo je videti, da je dobro kosil.

»Fuz imaš«, je naznanil frater.

»No, samo da ga imaš, to je dobro«, je dejal Konvalinka.

»Kmed, tober covek.«

»No, to se ve, kmet je dober človek.«

In dober človek se je prikazal med vrati. Kmet s širokim obrazom in modrimi očmi. Konvalinka mu je prepustil kimpežev tovor, kmet je stal pri vozu in čakal, frater pa se je podal s Konvalinko na drugo stran vasi.

Proti četrti uri je kimpež zopet zagrčal. Konvalinka je bil sklonjen v dve gubi, kimpež je bil zopet poln. Morava ima pobožne otroke in ne zakrknjenega srca. Konvalinka je znosil tovor na voz, naravnal si čepico ter čakal.

Frater ga je zagonetno pogledal.

»Priten covek.«

»No, priden človek sem, toda zastonj se vam ne dam dreti.«

Frater ni razumel. Kmet sedeč na kozlu se tudi ni spoznal v materinščini Kristusovega služabnika.

»Za napitnino«, je menil Konvalinka.

»Priten covek«, je ponavljal frater.

»Trinkelt«, se je spomnil Konvalinka na pri-meren izraz.

»Ah so! Imaš otroke?«

»Imam otroke.«

Frater je segel v žep in vjel dve sveti podobici. Samo ti dve ste mu še ostali iz cele zbirke, ki jo je poslala tvrdka Schick in Rosenbaum z Dunaja.

Konvalinka ni iztegnil roke po svetili podobah: »Trinkelt«, je ponovil ter pomembno trkljal s konci prstov ene roke ob dlan druge.

Frater je zardel. Segel je zopet v žep, izvlekel pest denarja, izbral desetico ter jo ponujal Konvalinki.

Konvalinka je odmajal z glavo.

»Tri krone«, je menil ter vzdignil tri prste.

Frater je še bolj zardel. Zopet je posegel v žep in izvlekel tri desetice.

»Krone«, je odkimal spet Konvalinka.

»Unverschämter Lump«, je zamrmral frater ter se podal v župnišče.

Čez nekaj časa se je vrnil z gospodom župnikom.

»Konvalinka, kaj je to?« mu je grozil gospod župnik. »Kaka sramota! Ali ne veste, da je to samostanski revež?«

»No, če bi imel to, kar ima on tukaj na vozu, bil bi zadovoljen, častiti gospod«, je dejal drzno Konvalinka. »Krono moram dati za izposojeni kimpež.«

»Lahkomiselni človek! Za izposojeni kimpež eno krono! Ali ste pri razumu! Za krono bi bil mogel dobiti frater kapucin kočijo!«

»Zakaj pa si je ni najel? Poglejte moje sveže mehurje, častiti gospod!«

Gospod župnik je spregovoril nekaj besed s ka-

pucinom. Frater je znova zardel, toda segel je zopet v žep ter ponujal Konvalinki dve kroni.

»Tri!« in Konvalinka je vzdignil tri prste.

Frater je pridal krono.

»Nikoli več ne pojdem z njim«, je proglasil Konvalinka.

»To vam bo prišlo drago, Konvalinka!« je rekel resno gospod župnik.

Drugi dan je dobil predstojnik občine Hlavenec sledeče pismo (devica Naninka ga je prinesla):

»Oderuštvo občinskega sluga Konvalinke spravlja občino na slab glas. Kamorkoli gre brat kapucin na bero, nikjer pomagač ne sprejme ničesar v zavesti, da tako stori dobro delo za ubogi samostan. V Hlavenču je občinski sluga skoro nasilen in hoče imeti polovico bere za sebe, sramota, ki je ne more in ne sme trpeti občinsko predstojništvo, katero sramoti tak nesramen sluga.

Ali ni dolžan občinski uslužbenec opravljati dela zanj določena? Posebno še, ker je dobil lepo nagrado? Saj mu je brat kapucin ponujal dve prekrasni podobici božjih svetnikov! Sicer pa je Konvalinkova požrešnost znana in znana tudi njegova brezbriznost v verskih stvareh.

Naznanjam ta neprijeten dogodek, da se odvrne podobna sramota od naše občine.

V Hlavenču, dne 5. 10. 1904.

K. Burianek.

Slavno občinsko predstojništvo v Hlavenču. Predstojnik je prečital pismo in je vrgel v koš. koš.

Gospod župnik je čakal. Nič. Konvalinka je uradoval dalje.

Gospod župnik se je zagotovil: »Kakoršen gospodar, ta khlapec! Oba sta kujona. Le čakaj, gospod predstojnik! Boš že videl, ko pridejo volitve!«

Dnevna kronika.

Osebnost. Znani slovenski in vzorni strokovno-vojaški pisatelj ter izumitelj brzosedlarja in v vseh državah upeljanega zrcala za pregledovanje pušk, stotnik g. Fridolin Kaučič je imenovan majorjem in premeščen z Dunaja v Jičín na Češkem.

Bosna v delegacijah. V odseku avstr. delegacije za zunanje zadeve se je vršila v soboto zanimiva debata o bosanskih zadevah in ob tej priliki se je tudi pokazalo, da bo padla takozvana likanska železnica, ki bi tekla proti Kranjski, najbrže v vodo. Delegat dr. Renner je ostro kritikoval bosanske razmere ter obširno razpravljal o kmetiskem vprašanju, ki se po mnenju govornika da ugodno ter uspešno rešiti le potom obligatoričnega odkupa. Tudi s prometnimi zadevami so se bavili razni govorniki: med drugimi sta se tudi baron Schwegel in grof Latour s temi vprašanji obširno bavila. Manjkalo pa je doslednega zagovornika belokranjsko-likanske železnice. Tako so ostala skoraj brez ugovora izvajanja ministrskega predsednika barona Binertha in skupnega finančnega ministra grofa Buriana, ki sta se oba toplo izrekla za zvezo z Dalmacijo po dolini reke Une. Delegat dr. Ploj je mogel kot referent v svojem sklepnem govoru konstatirati, da je današnje bosansko ustavno razmerje popolnoma nezadovoljivo, da je bosanski sabor nakazan na preozek in preomejen delokrog in premajhno pravomoč. Glede kmetijskega vprašanja je morda dr. Ploj pravilno opozarjal na dejstvo, da delegacije danes ne morejo več igrati kuratorja za Bosno in Hercegovino, ker je stvar sabora, da sam reši kmetisko vprašanje. Tudi državnoopravno razmerje Bosne in Hercegovine do Ogrske in Avstrije se mora označiti kot nevzdržljivo in baron Schwegel je označil to kot nujno ureditev. V kaki vsebini in v kateri obliki naj se to razmerje uredi, tega vprašanja se pa delegacije niti načelno niso lotile. Avstrijski delegacijski odsek za zunanje zadeve in za zadeve Bosne in Hercegovine je torej svoje delo dokončal. Marsikatera v odseku izpregovorjena beseda pa bo še odmevala v plenarnih sejah avstrijskih delegacij, ki se prično prihodnji teden.

Živa potreba

je bila, da je izšla kuharska knjiga o pripravi Pekatet, ker je res primanjkovalo receptov za to. Dobiva se brezplačno pri Prvi kranjski tovarni testenin v Il. Bistrici.

Po svetu.

Afera Crippen. Ničnostna pritožba zagovornika dr. Crippena se nanaša samo na nekatere pomanjkljivosti postopanja pri obravnavi. Sodišče bo rešilo pritožbo v teku 10 do 14 dni.

v Studije o hiši na Slovenskem. V „Matici Slov.“ se je sprožila misel, da bi bilo proučiti značaj in tehniko hiše, kakor je običajna v slovenski vasi. Ta stran narodopisnega raziskavanja je tem nujnejša, ker z napredkom časa hitro ginejo spomini prešlih časov, stare slovenske hiše. Take študije pa so brez nazorov, brez slik malo vredne, premalo umljive. Zato se obrača „Mat. Slov.“ tem potem do vseh, ki se zanimajo za stvar, zlasti do amaterskih fotografov, naj bodo pozorni na gradbeni značaj hiše v raznih krajih, naj fotografirajo tipične hiše, njih tipične strani in naj blagovolijo slike pošiljati „Matici Slov.“. Pozornost bi pri tem bilo obračati ne samo na to, da so slike kolikor mogoče velike in da sta na podobi vedno dve hišni stranici, „Matici Slov.“ bi marveč izborna služila tudi fotografije posameznih detajlov in pa notranjščine.

v Proti ponemčevanju čeških najdencev na Dunaju. Češki deželni odbor je s 1. aprilom pretrgal pogodbo z nižjeavstrijskim deželnim odborom glede najdencev, ki so pristojni na Češko, a so bili rojeni na Dunaju. Vsi češki najdenci se bodo od sedaj naprej oddali v vzgoji v češke občine. Kot vzrok tega koraka je češki deželni odbor navedel dejstvo, da češke najdence na Dunaju vzgajajo v čisto nemškem duhu.

Mohamedanska deputacija pri grofu Khuen-Hedervaryju. V četrtek je bila pri grofu Khuen-Hedervaryju deputacija mohamedanskih begov in ga informirala o agrarnem gibanju v Bosni. Khuen je odgovoril deputaciji, da je obligatoričen odkup kmetov popolnoma izključen, ker je vlada odločno proti njemu.

Zaključek zborovanja davčnih uradnikov za Štajersko s »Heil«. Društvo davčnih uradnikov za Štajersko je imelo dne 19. t. m. v Gradcu zborovanje, koje je zaključil predsednik g. Pramesberger s »Heil« vsklikom. Upamo, da ve vsak slovenski član društva, kakšen odgovor je primeren takemu žaljenju in preziranju od strani tega »internacionalnega« društva.

Tragedija v Velikem Varadinu. Hčerka grško-katoliškega župnika Kadaca in sestra postajenačelnika v Oesu se je imela poročiti z nadzdravnikom zagrebške garnizijske bolnišnice dr. Ocovskym. — Nenadoma so se pojavile zvezi neke ovire, kar je dekleta tako potrla, da je pila strihnin in v strašnih

bolečinah umrla. Bratova žena je pri tem prizoru omedlela in v splošni zmešnjavi so ji ponudili vodo iz kozarca, iz katerega je pila strup svakinja. K sreči je bil zdravnik takoj pri roki, ki ji je izpral želodec.

Obrambni vestnik.

v Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prosi vse narodne slovenske občine, posojilnice, hranilnice in narodna društva, da koleknjejo vse svoje dopise z narodnim kolekom. — Razpečavanje narodnih kolkov v prid družbe sv. Cirila in Metoda vidno nazaduje. Leta 1909 je družba dobila za nar. kolek K 11.607'69, a letos do sedaj komaj 6000 K. Kdo je temu kriv? Nihče drugi, kakor naša narodna mlačnost.

v Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prosi vse one podružnice, katere svojih prispevkov letos še niso odposlale, da kmalu nabere članarino ter jo odpošljejo na vodstveno blagajno.

**Rojaki, spominjajte se prepotrebne-
nega Sokolskega doma v Brežicah.**

Loterijske številke.

Gradec, 30. novembra 1910: 52, 29, 45, 58, 53.
Dunaj, „ „ „ 50, 67, 22, 88, 42.

Sukna

in modno blago za obleke
priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno, Humpolec, Češko. Vzorci franco.

297 — 32

Šubičeva slika

Franceta Prešerna
ter Groharjev

∴ Primož Trubar ∴

v okvirju ali brez okvirja se dobijo v Zvezni trgovini
v Celju. Velika zaloga najrazličnejših svetlih in moder-
nih slik. Portreti slavnih pisateljev, muzikov itd. Ceniki
na zahtevo franco.

Najceneje in najbolje učinkujoče odvajalno sredstvo!

FILIP NEUSTEINOVE

sladke čistilne kroglice (Neusteinove Eliza-
betine kroglice) ∴

Te kroglice nimajo v sebi nobene škodljive tvarine in so v vsakem oziru boljše ko vsi enaki preparati. Z največjim uspehom se rabijo pri boleznih v trebuhu, čistijo kri, niso nobeno zdravilo, pa boljše in čisto ne-
škodljive, da se
lahko rabijo pri

zaprtju

598 30-1

v črevesih, gotovem viru največ bolezni. Ker so sladke, jih imajo radi zlasti otroci.
Škatlja s 15 kroglicami stane 30 vinarjev; zavitek z 8 škatljami, s 120 kroglicami stane samo
2 K; pri predpošiljavi 2 K 45 v franko.

Svarilo! Pred ponarejanjem svarimo! Zahtevajte Filip Neusteinove čistilne kroglice, ki so
samo tedaj prave, ako niso vsaka škatlja in navodilo našo protokoliarno varstveno
znamko v črno-rdečem tisku „Heil Leopold“ in podpis Filip Neustein, lekarna. Naši po trgov-
skem sodišču zavarovani zaviti morajo nositi našo trdko.

Filip Neusteinova lekarna „k svetemu Leopoldu“ Dunaj I., Plankengasse 6.

Tovarniška zaloga

vsakovrstnega papirja, pisalnih potrebščin, trgovskih knjig,
na debelo in drobno pri

Goričar & Leskovšek v Celju

Graška cesta št. 7.

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov
po novih predpisih. — Tiskovine za vse urade.

177 88-68

Na debelo! Priporoča se Na drobno!

edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberškega in modnega
blaga, kakor tudi nagrobnih vencev ter igrač

Celje Prica & Kramar Celje

Graška in Krožna ulica. 511 85-18